

**UCHWAŁA NR XXXVI/215/2022
RADY GMINY BARANÓW**

z dnia 30 maja 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5, art. 12 ust. 7 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119, ze zm.), art. 10 ust. 1-2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050, ze zm.) - Rada Gminy Baranów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Baranów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Baranów

Stanisław Antoniewicz

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok**

Baranów, 2022 r.

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469). Program stanowi kontynuację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Baranów w roku 2022. Program zakłada realizację działań, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.), jak i z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469). Ustawy te nakładają na Jednostki Samorządu Terytorialnego prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy, a wspomniana wcześniej nowelizacja określa obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień (w tym uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych) jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. Przeprowadzone ewaluacje poprzednich programów wskazują na zasadność kontynuacji działań w tym obszarze z rekomendacją wprowadzenia niezbędnych modyfikacji. Na te potrzeby odpowiada niniejszy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 na terenie Gminy Baranów. Wśród problemów społecznych, występujących w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód alkoholowych oraz kosztów społecznych i ekonomicznych. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych takich jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Narkomania to określenie odnoszące się do uzależnienia od substancji chemicznych wpływających na czynność mózgu. Narkomania charakteryzuje się tzw. głodem narkotycznym, przymusem zażywania środków odurzających, czy chęcią zdobycia narkotyku za wszelką cenę i wszystkimi sposobami. Narkomania stała się problemem wysokorozwiniętych społeczeństw, na który wpływ z pewnością ma duże tempo współczesnego życia, wysokie wymagania stawiane uczniom oraz pracownikom i nieustanna potrzeba sprawdzenia się, ale także nastawienie do życia polegające na szukaniu szczęścia poprzez łatwą zabawę i przekonanie, że człowiek ma prawo do wszystkiego. Coraz bardziej powszechne zaczęły być nie tylko uzależnienia od substancji psychoaktywnych (alkoholu, nikotyny, leków, narkotyków i dopalaczy), ale również inne uzależnienia, nazywane behawioralnymi lub też uzależnieniami od czynności. Należą do nich: granie w gry komputerowe, „przebywanie w Sieci” (tzw. siecioholizm), pracoholizm, zakupoholizm, seksoholizm czy obsesyjne i kompulsywne przejadanie się, uprawianie ćwiczeń fizycznych i uczestnictwo w grach o charakterze losowym (hazard).

PODSTAWA PRAWNA

Obowiązek uchwalenia niniejszego Programu wynika bezpośrednio z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 4) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- 5) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- 6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 –2025.
- 7) Narodowy program zdrowia na lata 2021-2025
- 8) Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2021-2024
- 9) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Baranów na lata 2021- 2027.

1. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Uzależnienia pojawiają się w życiu jako reakcja na określone emocje, zazwyczaj zbyt trudne do swobodnego przeżywania i wyrażania.

Osoba uzależniona zwykle zaprzecza problemowi, a przyczyn cierpienia poszukuje w świecie zewnętrznym. Nie sposób mówić prawdę innym, gdy nie mówi się jej samemu sobie. Nałóg dla wielu jest pociągający dlatego, że przykrywa bolesne emocje i wewnętrzną pustkę, zwalnia od konfrontacji z życiem. Zrozumienie tego jest podstawą skutecznej terapii.

Człowiek uzależnia się od doznań, a nie substancji. Alkohol, morfina, amfetamina, czy papierosy pojawiają się w życiu jako reakcja na określone emocje, zazwyczaj zbyt trudne do swobodnego przeżywania i wyrażania. Czasami używki są odpowiedzią na doznanie pustki, niskie poczucie własnej wartości, które zachęca do tego, by znaleźć uznanie w grupie rówieśniczej albo zawodowej. Zdarza się również, że pozbawieni świadomości, ale również pragnienia, by dokonać w sobie głębszego wglądu, idziemy wygodną drogą wybraną przez innych. Na zasadzie: skoro wszyscy piją, dlaczego i ja mam nie spróbować? Takie zwykle są początki uzależnienia, które obiecuje wyzwolenie, ale w praktyce zawsze ogranicza naszą wolność.

Uzależnienie to stan, w którym funkcjonowanie danej osoby jest zależne, ale też kontrolowane przez pozyskiwanie substancji, jej używanie i dochodzenie do siebie po użyciu owej substancji. Uzależnienie może również dotyczyć zachowań, a nie tylko substancji i wtedy mamy do czynienia z uzależnieniem behawioralnym. Hazard, pracoholizm, zakupoholizm, kompulsywne objadanie się – zaliczają się właśnie do tej grupy, do której można też wrzucić uzależnienie od pornografii, komputera, Internetu i telefonu komórkowego.

W przypadku uzależnienia fizycznego mechanizm leczenia jest dosyć prosty – po odstawieniu przyjmowanej substancji i odtruciu organizmu problem znika. – Jednak nie znika kwestia uzależnienia psychicznego, które stanowi kwintesencję problemu.

Terapia uzależnień jest długotrwała i trudna. Opiera się na ogromnie zróżnicowanych oddziaływaniach, takich jak: psychoterapia (indywidualna i grupowa), treningi interpersonalne, komunikacyjne, umiejętności budowania relacji, wyrażania emocji, warsztaty ekonomiczne czy terapia skoncentrowana na rozwiązaniach. Czasami częścią terapii uzależnień jest farmakologia, zwłaszcza podczas epizodów depresyjnych – jednak za każdym razem leki pełnią funkcję pomocniczą.

Cały proces zazwyczaj trwa od półtora roku do dwóch lat – jeśli ma dojść do realnej i trwałej zmiany. Zdarzają się oczywiście i takie przypadki, że osoba uzależniona uporała się z nałogiem sama, takie, w których wystarczyła sześciotygodniowa terapia w ośrodku, ale również takie, w których po dwudziestu latach uzależnienia i spędzenia kolejnych lat na terapiach i treningach – nie widać efektów. Kluczowa jest motywacja - do leczenia często zgłaszają się ludzie z powodu lęku przed utratą określonej rzeczy, posady w pracy, ukochanej osoby grożącej rozwodem. Zdarza się, że nie jest to wystarczający impuls do trwałej zmiany, czasami chodzi wyłącznie o utrzymanie obecnego stanu rzeczy. Tacy uzależnieni mogą nawet chodzić na terapię, odpowiadać na pytania, spełniać formalne wymagania leczenia, ale wewnątrz siebie pozostają bierni i gotowi w każdej chwili wrócić do substancji lub nawyku, od którego są uzależnieni. W terapii uzależnień powtarzalny jest również mechanizm spirali kłamstw. Osoba uzależniona często oszukuje samą siebie, zaprzecza problemowi, a przyczyny cierpienia poszukuje w świecie zewnętrznym, a nie w sobie.

Jeśli odnajdujemy w sobie objawy uzależnienia, możemy po prostu zgłosić się do poradni leczenia uzależnień i poprosić o wizytę – terapia uzależnień jest w Polsce refundowana i nie potrzebujemy na nią skierowania. Jest ono wymagane jedynie przy terapii w ośrodku stacjonarnym – zazwyczaj trwającej minimum 4–6 tygodni, czasami nawet więcej. Wtedy może je wystawić lekarz rodzinny lub psychiatra. Taka intensywne praca z uzależnieniem potrafi przynieść zmotywowanym pacjentom olbrzymie korzyści, poza tym pozwala przyjrzeć się swojemu życiu z dystansu, zobaczyć tych, którzy zostali skrzywdzeni, oszukani. Mądre wsparcie osób uzależnionych polega na pomocy w podjęciu leczenia, zachowaniu abstynencji i wzięciu odpowiedzialności za swoje czyny. W przeciwnym wypadku wspieramy uzależnienie, nie osobę.

Główny Urząd Statystyczny podał najnowsze dane dotyczące spożycia alkoholu w Polsce - za 2020 rok. W roku 2020 na statystycznego Polaka przypadało 9,6 litrów alkoholu. Widać tutaj minimalny spadek w stosunku do roku 2019 roku. W porównaniu z rokiem 2019, spożycie zmniejszyło się o 0,18 litra. Polska Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) publikuje dane na temat spożycia od 1993 roku.

2. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE BARANÓW

Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi jeden z poważniejszych problemów w naszym społeczeństwie. Szerzące się zjawisko alkoholizmu dotyka wielu mieszkańców kraju i nie respektuje płci, wieku ani statusu intelektualnego. Jego rozmiary i niszczycielskie działanie dają się obserwować wśród klientów pomocy społecznej.

Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS	105
Liczba osób ogółem korzystających z pomocy GOPS	244
Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu uzależnienia lub bądź nadużywania alkoholu	8
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy GOPS z powodu uzależnienia lub bądź nadużywania alkoholu	15

Komisja spotkała się na 12 posiedzeniach, na których prowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu. W związku z panującą pandemią działania Komisji były znacznie ograniczone.

Komisja wszczęła w 2021 r. 9 postanowień w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu z czego:

- 3 na wniosek członków rodziny osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu;
- 2 na wniosek GOPS w Baranowie;
- 3 na wniosek Zespołu Interdyscyplinarnego;

- 1 na wniosek Kuratora Zawodowego.

Po zapoznaniu się ze sprawami Komisja prowadziła działania mające na celu zmniejszenie rozmiaru aktualnie istniejących problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie poprzez wspieranie działań, mających na celu promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kierowała osoby uzależnione i współuzależnione na rozmowy z psychologiem zatrudnionym w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych w Baranowie, jak i do Poradni Uzależnienia i Współuzależnienia w Puławach.

Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia. Wszelkie działania w zakresie prowadzenia oddziaływań profilaktycznych (upowszechnianie sportu i rekreacji, programy profilaktyczne, itp.), są jedną z najskuteczniejszych form zapobiegania negatywnym zjawiskom występującym w placówkach oświatowych.

W ramach działalności profilaktycznej w klasie 4 szkoły podstawowej został zrealizowany program edukacji antynikotynowej „Bieg po zdrowie”, w klasie 5-8 Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj formę”- promujący zasady aktywnego stylu życia oraz zbilansowanej diety. Uczniowie klasy 7 i 8 wzięli udział w IX edycji Międzyszkolnego Konkursu Profilaktycznego „Jestem świadomy – jestem bezpieczny”, mający na celu kształtowanie wśród uczniów właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych. Podczas godzin z wychowawcą i na lekcjach przyrody zostały zrealizowane tematy dotyczące alkoholizmu oraz niktynizmu. Uczniowie zapoznali się z zasadami zdrowego stylu życia.

Ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Baranowie zostały zakupione materiały profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży w postaci ulotek, plakatów, opasek odblaskowych oraz kolorowanek dla najmłodszych.

Do Gminnej Biblioteki Publicznej w Baranowie zostały również zakupione książki związane z problematyką uzależnień: alkoholizm, narkomania, dopalacze, telewizja, Internet, hazard, które stanowią zagrożenie dla dzieci i młodzieży, ale również dla dorosłych. Bogaty księgozbiór z tematyką zapobiegania uzależnieniom, przyczynach, powstawania i metodach leczenia może przyczynić się do zmniejszenia liczby osób uzależnionych.

Znaczącą rolę w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pełni Policja. Zgodnie z danymi otrzymanymi z Komisariatu Policji w Kurowie w 2021 r. przeprowadzonych zostało na terenie gminy Baranów 97 interwencji publicznych oraz 25 interwencji domowych. Znaczna część interwencji była spowodowana przez spożywanie alkoholu, jednak brak dokładnych statystyk prowadzonych przez Policję nie pozwala dokładanie stwierdzić skali zjawiska. W pomieszczeniach policyjnych w celu wytrzeźwienia zostały zatrzymane 5 osób.

Na terenie Gminy Baranów zatrzymano 6 nietrzeźwych kierujących.

Z informacji uzyskanych od stowarzyszenia „MONAR” wynika, iż w 2021 roku z terenu gminy Baranów, osób z problemem nadużywania substancji psychoaktywnych korzystających z porady było 12 osób natomiast współuzależnionych (członków rodziny) było 9 osób. Innych badań dotyczących uzależnień na terenie Gminy nie przeprowadzano.

3. CELE PROGRAMU I METODY DZIAŁAŃ

Rozwiązywanie problemów uzależnień jest jednym z ważniejszych obszarów działania administracji lokalnej. Polski model rozwiązywania problemów zakłada, że większość kompetencji i środków finansowych zlokalizowana jest na poziomie samorządu

terytorialnego. W Narodowym Programie Zdrowia wskazany jest cel strategiczny, którym jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludzkiego oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu. Natomiast jednym z celów operacyjnych jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z użyciem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi ryzykownymi zachowaniami. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, redukcja szkód, rehabilitacja zdrowotna, społeczna i zawodowa oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Cel operacyjny 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz innych rozumianych jako uzależnienia behawioralne.

Działania:

- Kontynuowanie działalności Gminnego Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych z terenu Gminy Baranów oraz dla osób doznających przemocy.
- Rozpowszechnianie i udzielanie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacji przez osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków oraz ich rodzin (ulotki, broszury, strona internetowa, itp.).
- Kompletowanie materiałów dowodowych o osobach uzależnionych i wnioskowanie o leczenie przymusowe na podstawie zgromadzonej dokumentacji wywiadów środowiskowych, danych z GOPS, Policji, informacji rodziny,
- Ponoszenie kosztów dotyczących sporządzanych przez biegłego psychiatrę i psychologa opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba porad udzielonych przez terapeutę uzależnień i psychologa w Punkcie Konsultacyjnym;
- liczba porad prawnych udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym;
- liczba sporządzonych opinii przez lekarzy biegłych sądowych;

Cel operacyjny 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Działania:

- Przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu, wzywanie na rozmowę osób, co do których wpłynęły zgłoszenia i pouczenia o zaprzestaniu w/w działań, ewentualne kierowanie na terapię, przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym, składanie wniosków o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Puławach.
- Działalność Gminnego Punktu Konsultacyjnego w zakresie diagnozy problemów występujących w rodzinach z zakresu alkoholizmu, narkomanii, przemocy domowej, motywowanie i kierowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia.
- Współpraca z kuratorami, Policją, szkołami i innymi instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz zjawisk przemocy.
- Podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (kursy, szkolenia, konferencje).
- Finansowanie szkoleń dla służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie w tym Zespołu Interdyscyplinarnego.

– Współpraca z instytucjami z terenu gminy m.in. Policja, Ośrodek Zdrowia, Parafia, Gminne Centrum Kultury.

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba rodzin objęta procedurą Niebieskiej Karty,
- liczba odbytych spotkań członków Gminnej Komisji,
- liczba rozmów interwencyjno- motywujących przeprowadzonych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych,
- liczba odbytych szkoleń przez służby zajmujące się zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- liczba wniosków skierowanych do Sądu w temacie podjęcia leczenia od uzależnień.

Cel operacyjny 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Działania:

3.1 Promocja zdrowia:

3.1.1 Edukacja zdrowotna:

1) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych adresowanych do różnych grup społecznych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu oraz zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych oraz innych produktów, których spożywanie może doprowadzić do uzależnienia;

2) prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież.

3) prowadzenie działań edukacyjnych dla rodziców, nauczycieli, mieszkańców Gminy w zakresie szkód wynikających z używania środków odurzających przez dzieci i młodzież oraz z nieumiejętnego korzystania z urządzeń z dostępem do Internetu.

4) prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, oraz ze stosowania przemocy, skierowane do przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego, członków GKRPA i JST;

3.1.2. Szkolenie kadr

1) podnoszenie kompetencji przedstawicieli grup zawodowych zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i zapobiegania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym

w szczególności dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3.2 Profilaktyka

3.2.1 Profilaktyka uniwersalna:

1) realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców – zgodnie za zgłoszonymi potrzebami;

2) realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem profilaktycznym;

3) organizowanie i finansowanie różnych form spędzania wolnego czasu, akcji mających cele profilaktyczne typu: konkursy, zwoady sportowe, festyny, pikniki i imprezy tematyczne itp.;

4) dofinansowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież m.in. poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych;

5) dofinansowanie wypoczynku letniego z programami profilaktycznymi dla dzieci z rodzin zagrożonych różnymi patologiami społecznymi;

6) tworzenie dzieciom i młodzieży warunków spędzania wolnego czasu bez używek poprzez wyjazdy na basen, wycieczki, rajdy rowerowe, koła zainteresowań czy zajęcia świetlicowe;

- 7) organizowanie i finansowanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno-kulturalnych adresowanych dla mieszkańców gminy Baranów ;
- 8) zakup materiałów profilaktyczno-edukacyjnych, prenumerata specjalistycznych czasopism dla klientów Punktu Konsultacyjnego oraz dla mieszkańców gminy Baranów;
- 9) realizowanie działań profilaktycznych na temat uzależnień w szkołach, bibliotece, Gminnym Centrum Kultury w formie programów profilaktycznych, pogadanek, prelekcji, warsztatów, spektakli i koncertów profilaktycznych;
- 10) prowadzenie akcji edukacyjnych dla mieszkańców gminy na temat uzależnień;
- 11) inicjowanie, współorganizowanie i dofinansowanie festynów rodzinnych, konkursów o tematyce profilaktyki uzależnień oraz innych imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy - jako czynnika chroniącego w profilaktyce uzależnień; 12) finansowanie warsztatów, spektakli i programów profilaktycznych realizowanych w szkołach, przedszkolach, bibliotece oraz Gminnym Centrum Kultury,
- 13) dofinansowanie nagród w konkursach, kampaniach mających odniesienie do szeroko rozumianej profilaktyki, organizowanych przez szkoły, stowarzyszenia, biblioteki, GKRPA lub Gminnego Centrum Kultury;
- 14) działania edukacyjne i szkoleniowe dotyczące rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, oraz ze stosowania przemocy, skierowane do przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego, członków GKRPA i JST;

3.2.2. Profilaktyka selektywna:

- 1) wdrożenie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców.

3.3.3. Profilaktyka wskazująca:

- 1) udzielanie specjalistycznej pomocy osobom z problemem alkoholowym i używających środków odurzających oraz wsparcie tych osób; Wskaźniki realizacji celów:

- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach, zajęciach profilaktycznych,
- liczba przeprowadzonych warsztatów czy szkoleń;
- liczba zakupionych i rozdysponowanych materiałów profilaktycznych.

Cel operacyjny 4.

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, behawioralnych i problemu narkomanii.

- finansowanie/dofinansowanie imprez, wystaw, prelekcji, konkursów, happeningów, konferencji promujących zdrowy styl życia, wskazujących szkodliwość działania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, szkodliwości nieumiejętnego korzystania z urządzeń z dostępem do Internetu oraz przeciwdziałających przemocy;
- wspieranie działań podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne mające wyraźne odniesienie profilaktyczne;
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, który realizuje ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym;
- udzielanie pomocy kuratorom sądowym wykonującym z nadzoru nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu;
- dofinansowanie zajęć sportowych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy, promujących zdrowy styl życia;
- zabezpieczenie środków finansowych na pracę Gminnej Komisji ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szkolenia dla członków Komisji;

- zabezpieczenie środków finansowych na zakup wyposażenia pomieszczenia Punktu Konsultacyjnego;
- zakup koniecznego wyposażenia i materiałów związanych z pracą Gminnej Komisji ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a w szczególności niezbędnych środków związanych z pandemią (maseczki, rękawiczki, płyny dezynfekcyjne dla członków komisji i jej klientów)

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba podjętych działań profilaktycznych

Cel operacyjny 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- wspieranie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
- wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady gminy;
- przeprowadzanie kontroli placówek handlowych i gastronomicznych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych;
- przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających, zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszenia przepisów zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw,

Wskaźniki realizacji celów:

- liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- liczba skierowanych wniosków o naruszenie przepisów.

4. ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- 1) Przewodniczący Komisji za zorganizowanie i przewodniczenie pracy Komisji otrzymuje za każde posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 230 zł brutto.
- 2) Członek Komisji za przygotowanie i udział w posiedzeniu Komisji otrzymuje za każde posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 190 zł brutto.

5. ZASADY KONTROLOWANIA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Sekretarz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Baranowie składa Wójtowi projekt raportu z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii za poprzedni rok.
2. Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

6. PLAN FINANSOWY Z ZAKRESU GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO DLA GMINY BARANÓW NA ROK 2022:

- 1) Wynagrodzenie terapeutów ds. uzależnień, inne usługi – 6.860 zł.,
- 2) Wynagrodzenie członków GKRPA w Baranowie – 12.000 zł.,
- 3) Szkolenia w zakresie narkomanii - 500 zł.,
- 4) Wydawanie opinii lekarskich w przedmiocie uzależnienia, dofinansowanie dojazdu osób nadużywających alkoholu do Poradni Odwykowej, koszty sądowe – 2.440 zł.,
- 5) Dofinansowanie działalności świetlic realizujących programy socjoterapeutyczne dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy – 7.000 zł.,
- 6) Wspomaganie działalności podmiotów w sferze dotyczącej przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym – 3.200 zł.

7. REALIZATORZY PROGRAMU

Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za prawidłową realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na terenie Gminy Baranów na rok 2022 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie. Współrealizatorami programu będą m.in.:

1. Gmina Baranów
2. Gminne Centrum Kultury
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Baranowie
5. Podstawowa Opieka Zdrowotna
6. Policja
7. Szkoła Podstawowa i. Powstańców Styczniowych w Baranowie

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Głównym źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Baranów stanowią dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze, zgodnie z art. 18² Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dodatkowo środki pozyskane z innych źródeł m. in. z dotacji celowych z budżetu państwa.

Zadania finansowane mogą być również z dotacji celowych, a także darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych, jak też środków pozyskanych z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Baranów realizowany będzie od dnia wejścia w życie uchwały do 31 grudnia 2022 roku.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE I WNIOSKI

Zakres działań może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczanych na ich realizację.

W Programie na rok 2022 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w latach wcześniejszych, jak również podjęcie nowych przedsięwzięć. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień. Działania profilaktyczne kierowane są głównie do dzieci i młodzieży m.in. poprzez wspieranie placówek oświatowych i świetlic środowiskowych. Konkretna pomoc w walce z uzależnieniem kierowana będzie nadal do osób dorosłych i ich rodzin poprzez działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.